

Innstilling 1 fra komité F

Saksdokumenter: KM 11/25 Regler om fellesordninger innen digitalisering, personvern og informasjonssikkerhet i Den norske kirke

KM 11/25 Regler om fellesordninger innen digitalisering, personvern og informasjonssikkerhet i Den norske kirke

Sammendrag av saksorienteringen

Denne saken følger opp Kirkemøtets vedtak i sak KM 10/24 Organisasjonsutvikling – strategi for fellesløsninger i Den norske kirke og sak KR 65/24 om høring av forslag til regler om fellesordninger innen digitalisering, personvern og informasjonssikkerhet.

Forslaget innebærer at Kirkemøtet regelfester hovedtrekkene i dagens samstyringsmodell for digitalisering, tilslutningsavtalene til fellesordningen for personvern og informasjonssikkerhet, felles prinsipper for dataforvaltning og at Kirkerådet pålegges videre regelarbeid.

I denne sammenheng brukes begrepet fellesordninger om styringsmodell, prinsipper for dataforvaltning og fellesløsninger. Begrepet fellesløsninger brukes om felles digitale verktøy/systemer.

Kirkerådet har behandlet høringssvarene. Helhetsinntrykket er at høringsinstansene er positive. Høringsinstansene er svært positive til at kirken samler seg om digitale fellesløsninger. Det vektlegges at de bidrar til effektivisering, mindre dobbeltarbeid, bedre kommunikasjon og bedre personvern og informasjonssikkerhet. Ingen av spørsmålene i høringen har fått klar overvekt av negativ respons. På et par av forslagene er høringssvarene delt på midten. I disse forslagene trekker høringssvarene fra fellesrådene og de som uttaler seg på vegne av disse, i negativ retning. Det gjelder spørsmålet om å formalisere dagens samstyring som en forpliktende fellesordning (høringsforslaget § 1), samt spørsmålet om å gi digitaliseringsutvalget mandat til å definere hva som skal være obligatoriske fellesløsninger (høringsforslaget § 5 siste ledd).

Det uttrykkes bekymring rundt økonomi, konsekvenser i forhold til samarbeid med kommunen, soknenes medvirkning og usikkerhet rundt Kirkemøtets hjemmelsgrunnlag til å regelfeste noe som binder soknene. Flere høringsinstanser vektlegger også viktigheten av god opplæring og brukerstøtte.

Etter gjennomgang av høringssvarene og tilbakemeldinger på utkast til denne saken, har Kirkerådet lagt til en ny formålsparagraf og fjernet høringsforslaget § 5 siste ledd som omtalte digitaliseringsutvalgets mandat til å definere obligatoriske fellesløsninger.

Hensiktene med å legge inn en formålsparagraf er å vise tilbake til målsettingene som Kirkemøtet allerede har vedtatt og å understreke viktigheten av å komme videre i dette arbeidet. Den norske kirke må være forberedt på endrede økonomiske rammebetingelser og være forberedt på det digitale trusselbildet som stadig blir mer avansert. For å kunne møte forventningene fra de som benytter kirkens tilbud og for å få til en effektiv samstyring, trenger kirken en formelt forankret og hensiktsmessig samstyringsmodell, kostnadseffektive løsninger, god opplæring, og at alle følger lik praksis for håndtering av data. Det vil være lokalkirken og kirkens medlemmer og tilhørende som vil ta ut de aller fleste gevinstene av de fellesløsningene kirken samler seg om. Kirkerådets administrasjon vil spille en viktig rolle for å understøtte digitaliseringsarbeidet. Avtalebaserte ordninger er ressurskrevende for alle involverte organer, og særlig for kirkens nasjonale organer. Dette vil redusere kapasiteten til utvikling av digitale fellesløsninger, noe som vil gjøre kirken mer sårbar og mindre i stand til å møte omstillings-behov. Det er nødvendig at hele kirken tar et større ansvar sammen. En videreutvikling og regelfesting av dagens samstyringsmodell legger til rette for dette.

Det opprinnelige forslaget i § 5 siste ledd som omtalte digitaliseringsutvalgets mulighet for å definere obligatoriske fellesløsninger er fjernet. Flere høringsinstanser har vært urolige for at digitaliserings-utvalget sammen med Kirkerådet, «presser igjennom» fellesløsninger som fellesrådene ikke har økonomi til å dekke eller ikke ønsker å benytte. Kirkerådet anerkjenner signalene om at pålegg av løsninger vil kunne skape motkrefter og påvirke dagens gode samarbeid og samstyring i negativ retning. I nærmeste fremtid vil det allikevel være behov for å samordne praksis og fellesløsninger rundt arbeid knyttet til dåp, konfirmasjon, vigsel, begravelse og gudstjenester samt data knyttet til ansatte, rådsmedlemmer, andre kontakter og medlemmer. Her er det store muligheter for bedre selvbetjening, deling av data og høyere datasikkerhet. Mye av dette arbeidet kan støttes på forskrift om Den norske kirkes medlemsregister, men også her trengs bred forankring og bedre og utvidet regulering i forhold til dagens regelverk. De reglene denne saken inneholder, skal gi kirken de styringsverktøyene og -prinsippene som er nødvendige for å ta gode valg fremover og sikre at nye regler som etableres, understøtter fellesløsningene og god praksis. Dette omtales gjerne som digitaliseringsvennlig regelverk.

Noen av høringsinstansene har uttrykt bekymring for at fellesrådene ikke er involvert i oppnevning av representanter for kirkevergene til digitaliseringsutvalget. Det er derfor lagt til et forslag i paragrafen som omhandler digitaliseringsutvalget, at de kirkelige fellesrådene og Hovedorganisasjonen KA skal involveres i utformingen av reglene om

sammensetning, oppnevning og oppgaver. Kirkerådet mener det er naturlig å videreføre dagens praksis med at fellesrådene har flertall i digitaliseringsstyret og at kirkevergene oppnevnes gjennom et valg i regi av Norges kirkevergelag. Flere høringsinstanser uttrykker at soknenes representanter til digitaliseringsutvalget bør ha en forankring i soknenes organer. Dette er noe som må konkretiseres i det videre arbeidet med utformingen av nærmere regler om utvalgets oppnevning.

For øvrig opprettholdes forslaget til regler, med noen mindre justeringer.

Saken angår regelverk og er behandlet av Kirkemøtet direkte i plenum iht. Kirkemøtets forretningsorden § 2-4 andre ledd. Endringsforslag behandles av regelkomiteen, som kan oversende endringsforslag som er ansett som tilstrekkelig utredet til ordinær komitébehandling, jf. § 3-6 fjerde ledd.

Kirkerådet har foreslått for Kirkemøtet at endringsforslag i denne saken (KM 11/25) oversendes til behandling i ordinær komite F etter regelkomiteens behandling. Se sak KR 23/25 Kirkemøtet 2025 – Innstillinger til valg mm. punkt 1.

Regelkomiteens merknader

Regelkomiteen har i oppdrag å vurdere om noen endringsforslag kan koordineres og/eller samstemmes, om endringsforslagene er forenlige med annet regelverk og om endringsforslag er tilstrekkelig utredet. Hvis et endringsforslag ikke er forenlig med annet regelverk eller regelkomiteen vurderer at endringsforslaget ikke er tilstrekkelig utredet, kan regelkomiteen vurdere om forslaget kan omformuleres. På denne bakgrunn skal regelkomiteen gi en innstilling, jf. Kirkemøtets forretningsorden §§ 2-4 og 3-6.

Endringsforslag 1 fra Jo Hedberg

17 Utvalget består av ansatte ledere i lokale (**menighetene**), regionale...

Regelkomiteens vurdering

Regelkomiteen opplever at denne formuleringen er uklar. Forslaget om å sette inn menighetene i setningen kan forstås som at utvalget skal bestå av ansatte ledere i menighetene, og ikke ansatte ledere i fellesrådene. Det vil være en vesentlig innskrenkning sammenlignet med Kirkerådets forslag. Regelkomiteen vurderer derfor at forslaget ikke er tilstrekkelig utredet til å kunne vedtas.

Endringsforslag 2 fra Jo Hedberg

18 kirkelige organer **og minst to lokalt frivillige medarbeidere**.

Regelkomiteens vurdering

Det ligger allerede i forslaget fra Kirkerådet at også andre kan oppnevnes til digitaliseringsutvalget, og at soknene skal sikres representativ deltakelse. Forslaget må ses på som en presisering av en slik gruppe. Regelkomiteens vurdering er derfor at dette forslaget er tilstrekkelig utredet til å kunne vedtas.

Endringsforslag 3 fra Jo Hedberg

6-7 flyttes fra administrative oppgaver til Den norske kirkes kjerneoppgaver slik at kirken kan nå sine primære mål **og at frivillige kan tjene kirken og lokal menigheten uten å måtte gå via en ansatt med digitaltilgang.**

Regelkomiteens vurdering

Punktet som er foreslått endret er en del av formålsparagrafen. Forslaget vil endre formålet med reglene, og innføre et nytt mål. Dette nye formålet har ikke vært en del av utredningen. Regelkomiteens vurdering er derfor at forslaget ikke er tilstrekkelig utredet for å vedtas.

Endringsforslag 4 og 5 fra Jo Hedberg

19-20 Kirkerådet gir nærmere regler om utvalgets sammensetning, oppnevning, oppgaver **og evaluerer utvalgets arbeid hvert 3. år.**

28-29 Kirkerådet gir nærmere regler om utvalgets sammensetning, oppnevning og oppgaver **og evaluerer utvalgets arbeid hvert 3. år.**

Regelkomiteens vurdering av forslag 4 og 5

Regelkomiteen mener at et forslag om at Kirkerådets skal evaluere utvalgenes arbeid hvert 3. år, vil være tilstrekkelig utredet til å kunne vedtas. Regelkomiteen vil likevel peke på at det å pålegge en slik evaluering som et punkt i reglene fra et regelteknisk perspektiv, vurderes som lite hensiktsmessig. Regelkomiteen mener derimot at det ikke er noe til hinder for at forslagene omformuleres til et eget vedtakspunkt i saken, og ikke inngår i reglene om regler om fellesordninger innen digitalisering, personvern og informasjonssikkerhet:

Kirkerådet skal evaluere digitaliseringsutvalgets og sikkerhetsutvalgets arbeid hvert tredje år.

Endringsforslag 6 fra Jo Hedberg

Enten under formålet for eksempel nytt punkt e eller § 6 e.

Kirkens digitaliseringen styres av positive nytteverdier eller skal være kostnads effektivitet for kirken.

Regelkomiteens vurdering

Regelkomiteen vurderer at forslaget er for uklart til å kunne vedtas, slik det er formulert. Regelkomiteen har derfor vurdert om forslaget kan omformuleres. Regelkomiteen foreslår derfor at forslaget omformuleres til et nytt punkt e i § 1:

sikre at de digitale fellesløsningene er kostnadseffektive og gir mest mulig nytteverdi

Komiteens merknader

Komiteen legger saksorienteringen til grunn. Komiteen har følgende merknader:

Endringsforslag 2 fra Jo Hedberg

18 kirkelige organer **og minst to lokalt frivillige medarbeidere.**

Vurdering fra komité F

Komitéen mener at begrepet «minst to» blir problematisk fordi det ikke har noen øvre antallsbegrensning. 19 av 21 komitémedlemmer stemte derfor mot forslaget.

Komitéen mener likevel at det er viktig å ivareta frivillige medarbeideres perspektiver i digitaliseringsarbeidet, og anbefaler derfor at Kirkerådet sikrer deres medvirkning.

Endringsforslag 4 og 5 fra Jo Hedberg

19-20 Kirkerådet gir nærmere regler om utvalgets sammensetning, oppnevning, oppgaver **og evaluerer utvalgets arbeid hvert 3. år.**

28-29 Kirkerådet gir nærmere regler om utvalgets sammensetning, oppnevning og oppgaver **og evaluerer utvalgets arbeid hvert 3. år.**

Vurdering fra komité F

En enstemmig komité F følger opp regelkomiteens omformulering og foreslår at følgende tekst settes inn som et eget vedtakspunkt i saken:

Kirkerådet skal evaluere digitaliseringsutvalgets og sikkerhetsutvalgets arbeid hvert tredje år.

Endringsforslag 6 fra Jo Hedberg

Enten under formålet for eksempel nytt punkt e eller § 6 e.

Kirkens digitaliseringen styres av positive nytteverdier eller skal være kostnads effektivitet for kirken.

Vurdering fra komité F

En enstemmig komité F følger opp regelkomiteens forslag til omformulering og foreslår at følgende tekst settes inn som et nytt punkt e i § 1. Formål:

sikre at de digitale fellesløsningene er kostnadseffektive og gir mest mulig nytteverdi

Forslag til vedtak

- 1 1. Kirkemøtet fastsetter følgende:
- 2 Regler om fellesordninger innen digitalisering, personvern og informasjonssikkerhet i Den
- 3 norske kirke
- 4
- 5 § 1. Formål
- 6 Formålet med disse reglene er å
- 7 a. legge til rette for at ressurser kan flyttes fra administrative oppgaver til Den norske
- 8 kirkes kjerneoppgaver slik at kirken kan nå sine primære mål
- 9 b. legge til rette for at Den norske kirke tar i bruk digitale fellesløsninger som gjør
- 10 kirken tilgjengelig for medlemmer og tilhørende, og bidrar til å bygge en god og
- 11 samlende kultur i hele kirken
- 12 c. sikre bredt lokalt medeierskap til digitale fellesløsninger gjennom involvering

d. sikre god datakvalitet, personvern, informasjonssikkerhet og universell utforming ved at alle enheter benytter felles praksis

e. sikre at de digitale fellesløsningene er kostnadseffektive og gir mest mulig nytteverdi

§ 2. Digitaliseringsutvalg

Digitaliseringsutvalget organiserer og samordner felles digitaliseringsarbeid i Den norske kirke. Utvalget består av ansatte ledere i lokale, regionale og nasjonale kirkelige organer. Også andre medlemmer kan oppnevnes. Sammensetningen skal sikre representativ deltakelse fra soknene. Kirkerådet gir nærmere regler om utvalgets sammensetning, oppnevning og oppgaver. De kirkelige fellesrådene og Hovedorganisasjonen KA skal involveres i utformingen av disse reglene.

§ 3. Sikkerhetsutvalg for personvern og informasjonssikkerhet Den norske kirkes sikkerhetsutvalg for personvern og informasjonssikkerhet (sikkerhetsutvalget) gir felles retningslinjer og råd om personvern og informasjonssikkerhet til kirkelige organer, og fører kontroll med at lovkrav på disse områdene blir fulgt. Sikkerhetsutvalget består av ansatte i lokale, regionale og nasjonale kirkelige organer. Også andre medlemmer kan oppnevnes. Kirkerådet gir nærmere regler om utvalgets sammensetning, oppnevning og oppgaver.

Rettssubjektet Den norske kirke og soknene (ved de kirkelige fellesrådene og menighetsrådene med fellesrådsfunksjoner) finansierer i fellesskap stillinger (herunder personvernombud), tiltak og oppgaver i regi av sikkerhetsutvalget.

Digitaliseringsutvalget fastsetter den økonomiske rammen for arbeidet til sikkerhetsutvalget.

§ 4. Personvernombud

Den norske kirke har et felles personvernombud som ivaretar oppgaver etter personvernlovgivningen på vegne av alle kirkelige organer. Kirkerådet ansetter og har arbeidsgiveransvar for personvernombudet.

§ 5. Felles behandlingsansvar

Soknene og rettssubjektet Den norske kirke har felles behandlingsansvar, jf. personvernforordningen artikkel 26, i forbindelse med medlems- og publikumskontakt Den norske kirke har som trossamfunn. Kirkerådet gir nærmere regler om de behandlingsansvarliges respektive ansvar og roller.

§ 6. Dataforvaltning i Den norske kirke

45 Følgende prinsipper skal legges til grunn for forvaltning av data i soknene og rettssubjektet
46 Den norske kirke:

- 47 a. Data som samles inn skal være korrekte, fullstendige, tilgjengelige og
48 aktuelle når medlemmer, rådsmedlemmer, frivillige, ansatte og andre
49 brukergrupper trenger dem.
- 50 b. Data og informasjon skal behandles i tråd med krav til personvern og
51 informasjonssikkerhet.
- 52 c. Data som kirken registrerer og forvalter, skal kunne gjenbrukes av alle
53 enheter når det foreligger behandlingsgrunnlag for dette. Kirkelige organer
54 utøver derfor eierskap og ansvar for data i fellesskap.
- 55 d. Data skal primært lagres i fellesløsninger.

56 Kirkerådet gir nærmere regler om krav til hva som skal registreres, hvor data skal
57 registreres, og når de skal registreres.

58 § 7. Ikrafttredelse

59 Reglene trer i kraft fra 1. januar 2026.

60

61 2. Kirkerådet skal evaluere digitaliseringsutvalgets og sikkerhetsutvalgets arbeid hvert
62 tredje år.

.....
komitéleder

.....
saksordfører